

KÄYTTÖSUUNNITELMASSA 2015 EDELLYTETTY SELVITYS LIITTYEN VAMMAISTYÖN OMAISHOIDON TUEN JA LYHYTAIKAISHOIDON YHTEENSOVITTAMISEEN

Sosiaali- ja terveyslautakunta on vuoden 2015 käyttösunnitelman käsittelyn yhteydessä pyytänyt sosiaali- ja terveysvirastolta selvitystä vammaistyön lyhytaikaishoidon ja omaishoidon lomitusten yhteensovittamisen suhteen, jota ennen ei asiassa ole tullut ryhtyä toimenpiteisiin. Selvityksessä on pyydetty tuomaan esille tehtävien muutosten budjettivaikutukset sekä vaikutukset harkinnanvaraisen palvelun määrään. Tehtävillä muutoksilla on viitattu yhteensovittamisen kehittämiseen.

Omaishoidon tuen ja lyhytaikaishoidon yhteensovittaminen

Omaishoidon tuen ja lyhytaikaishoidon yhteensovittamisella tarkoitetaan entistä tiiviimpää yhteistyötä omaishoidon tuen sosiaaliohjaajan ja vammaispalvelun sekä kehitysvammahuollon sosiaalityöntekijän kanssa silloin, kun asiakkaalla on lyhytaikaishoidon tarve. Omaishoidon tuen sosiaaliohjaaja arvioi omaishoidon tuen tarvetta ja omaishoitajan oikeutta vapaapäiviin. Sosiaalityöntekijä arvioi harkinnanvaraisen lyhytaikaishoidon tarvetta. Näiden toimintojen yhteistyöllä voidaan asiakkaan tilanne paremmin huomioida kokonaisuutena.

Omaishoidon asiakkaan hoidon sitovuus määrittää, onko omaishoitajalla oikeus laissa omaishoidon tuesta tarkoitettuihin vapaapäiviin. Omaishoitaja, joka on ympärivuorokautisesti tai vähäisin keskeytyksin sidottu hoitoon, voi saada vapaata kolme vuorokautta kuukaudessa, jonka aikana kunta järjestää asiakkaan hoidon.

Harkinnanvaraisen lyhytaikaishoidon myöntämiskriteerit eroavat osin edellä kuvatusta. Palvelujen määriin vaikuttavat asiakkaan kokonaistilanne, palveluntarve sekä myönnetty omaishoidon tuen lakisääteiset vapaapäivät. Harkinnanvarainen lyhytaikaishoito on määrärahasidonnaista, toisin kuin lakisääteiset vapaapäivät, jotka kuuluvat henkilölle, jonka tilanne täyttää edellä mainitut hoidon sitovuuden kriteerit, ja jonka kanssa on tehty omaishoitajasopimus. Tarveharkinta sekä omaishoidon tuen ja lyhytaikaishoidon yhteensovittaminen osana asiakkaan palvelusuunnittelua mahdollistavat palvelujen tarkoituksenmukaisen kohdentamisen eniten tarvitseville, sekä lisäävät määrärahojen vaikuttavuutta.

Lyhytaikaishoidon ja omaishoidon kustannukset koostuvat yksittäisten asiakkaiden yksilöllisen palvelutarpeen mukaan määräytyvien palveluiden kustannuksista. Asiakkaan palveluntarpeen kokonaisvaltaisen huomioimisen ja eri toimijoiden välisen aktiivisen yhteistyön budjettivaikutuksia ei suoranaisesti voida arvioida, koska asiakkaan tilanteesta riippuen ne voivat johtaa joko palveluntarpeen arvioimiseen nykyistä laajemmaksi tai suppeammaksi. Yleisellä tasolla voidaan arvioida palveluntarpeen tulevaisuudessa kasvavan uusien asiakkaiden ja väestön ikääntymisen myötä.

Vammaistyön lyhytaikaishoidon ja omaishoidon yhteensovittaminen on viraston sisäistä toiminnan kehittämistä, jolla ei ole vaikutusta lakisääteisiin perusteisiin, joilla asiakkaan saamat palve-

lut määritellään. Ympäri vuorokautisesti tai vähäisin keskeytyksin sitovaa hoitoa antavan omaishoitajan vapaapäivien määrä on säädetty laissa. Nyt tarkoitetulla kehittämisellä tavoitellaan asiakkaan kokonaisvaltaisempaa ja suunnitelmallisempaa palvelua, resurssien kustannustehokasta ja tarkoituksenmukaista kohdentamista, toiminnan suunnitelmallisuuden parantamista sekä palveluiden vaikuttavuuden tehostamista.